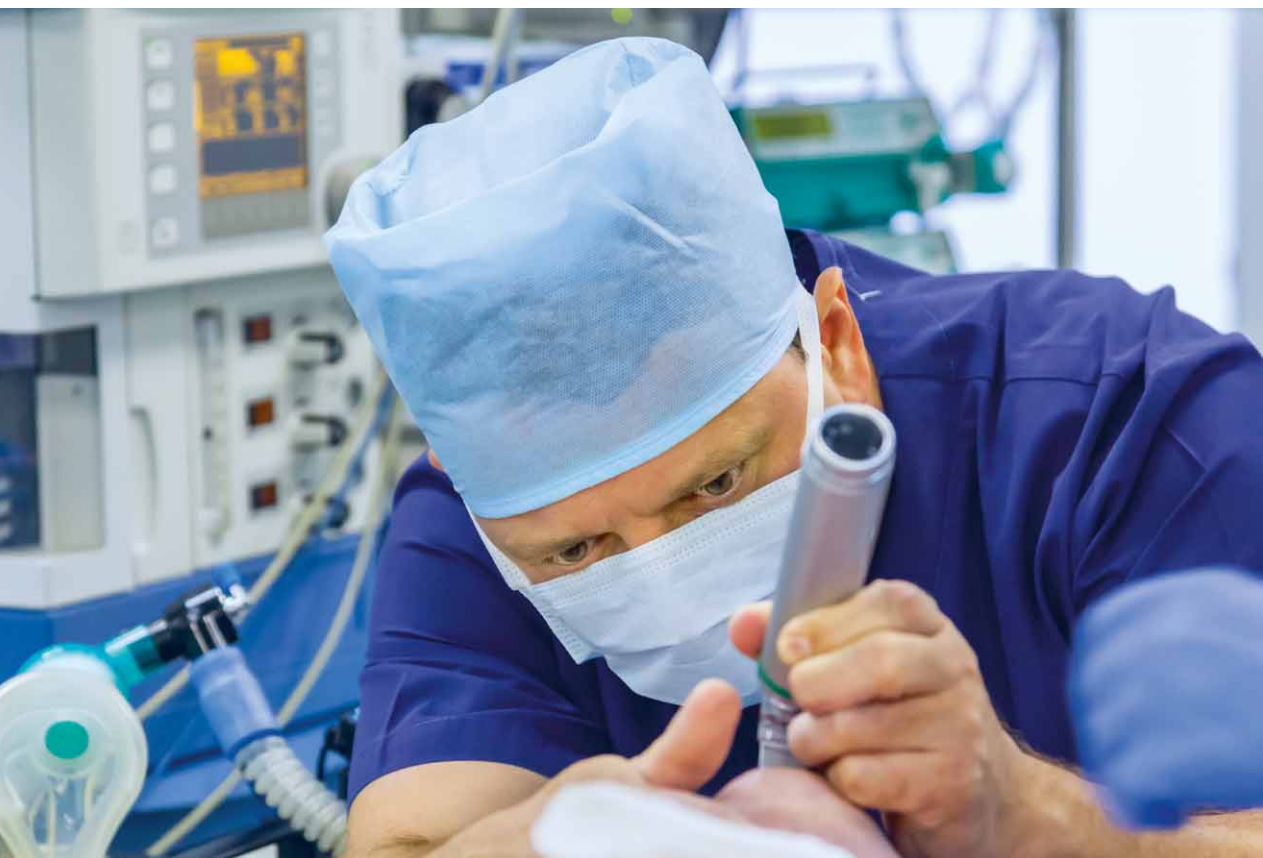

Tomáš Vymazal, Pavel Michálek, Olga Klementová a kolektiv

Anesteziologie (nejen) k atestaci

2., přepracované a doplněné vydání

Carestation™ Insights LIVE Application

Bud'te
v pravý čas
na správném
místě.

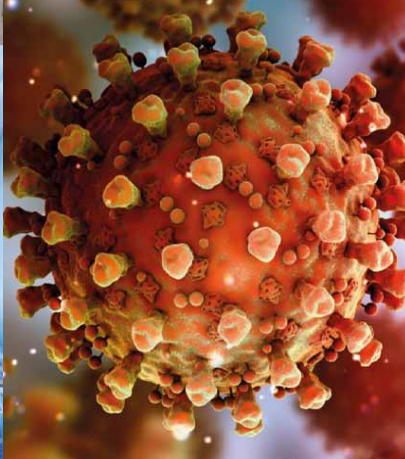

Informace ze všech
sálů na jednom místě.

Najděte si parametr,
který Vás zajímá.

Jedním dotykem
zobrazte klinický
kontext.

Přidejte parametry
a nastavte zobrazení.

**PATIENT SAFETY
IN OUR HANDS**

NASAL HIGH FLOW OXYGEN THERAPY

**An alternative to Ventilator Care
to treat Coronavirus Patients¹**

**NOW AVAILABLE ON
PURITAN BENNETT™
980 VENTILATORS**

- With Nasal High Flow Oxygen Therapy, the patient is able to be awake, mobilize, communicate, eat and drink. The ability to mobilize patients avoids some of the weakness and debilitation patients experience when they are on mechanical ventilation.¹
- Early application of Nasal High Flow Oxygen Therapy as first-line ventilatory support during COVID-19-related AHRF may allow clinicians to obviate the need for intubation in one third to 73% of cases.¹⁻²
- Duration of Nasal High Flow Oxygen Therapy for seriously ill coronavirus patients may average about three days, compared to about eight days for patients on ventilators.¹
- If ROX parameter will result below 5,37 after 4 hours of Nasal High Flow Oxygen Therapy intubation is advisable.²⁻³

**REQUEST A DEMONSTRATION –
CONTACT YOUR LOCAL
MEDTRONIC REPRESENTATIVE.**

Medtronic
Further. Together

Děkujeme společnostem, které v této publikaci inzerují nebo její vydání jiným způsobem podpořily (v abecedním pořadí):

AstraZeneca Czech Republic s.r.o.

B. Braun Medical s.r.o.

CSL BEHRING s.r.o.

CHEIRÓN a.s.

medisap, s.r.o.

Medtronic Czechia s.r.o.

Pfizer, spol. s r.o.

Teleflex Medical s.r.o.

Tomáš Vymazal, Pavel Michálek, Olga Klementová a kolektiv

Anesteziologie (nejen) k atestaci

2., přepracované a doplněné vydání

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **tretně stíháno**.

doc. MUDr. Tomáš Vymazal, Ph.D., MHA, prof. MUDr. Pavel Michálek, Ph.D., DESA, MSc., MUDr. Olga Klementová, Ph.D., a kolektiv
Anesteziologie (nejen) k atestaci
2., přepracované a doplněné vydání

Editoři:

doc. MUDr. Tomáš Vymazal, Ph.D., MHA

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

prof. MUDr. Pavel Michálek, Ph.D., DESA, MSc.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Olga Klementová, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Univerzity Palackého a Fakultní nemocnice Olomouc

Kolektiv autorů:

doc. MUDr. Martin Balík, Ph.D., EDIC

doc. MUDr. František Bednář, Ph.D.

prof. MUDr. Jan Beneš, Ph.D.

MUDr. Jan Beroušek

MUDr. Vladimír Bicek

doc. MUDr. Jan Bláha, Ph.D., MHA, LL.M.

prof. MUDr. Karel Cvachovec, CSc., MBA

MUDr. Renata Černá Pařízková, Ph.D., LL.M.

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM

MUDr. Jan Divák, Ph.D., MBA

doc. MUDr. Pavel Dostál, Ph.D., MBA

doc. MUDr. Vlasta Dostálová, Ph.D., MBA

prof. MUDr. Miroslav Durila, Ph.D., MHA

doc. MUDr. František Duška, Ph.D.

MUDr. Michal Felich, Ph.D.

doc. MUDr. Tomáš Gabrhelík, Ph.D.

MUDr. Otakar Gabriel

prof. MUDr. Roman Gál, Ph.D.

MUDr. Marek Havelka

doc. MUDr. Jakub Honěk, Ph.D.

MUDr. Michal Horáček, DESA

MUDr. Ondřej Hrdý

doc. MUDr. Jan Janota, Ph.D.

MUDr. Renáta Ječmínková, Ph.D.

MUDr. Barbora Jindrová

MUDr. Ondřej Jor, Ph.D.

doc. MUDr. Eva Kieslichová, Ph.D.

MUDr. Olga Klementová, Ph.D.

MUDr. Jakub Kletečka, Ph.D.

MUDr. Adam Klimovič

doc. MUDr. Jozef Klučka, Ph.D.

MUDr. Jakub Kostka

MUDr. Tomáš Kotulák

MUDr. Martin Krbec ml., Ph.D.

MUDr. Martina Krečmerová

doc. MUDr. Jan Kunstýř, Ph.D.

MUDr. Martin Kutěj

doc. MUDr. Jan Máca, Ph.D.

MUDr. Dušan Mach

doc. MUDr. Jiří Málek, CSc.

prof. MUDr. Petr Marusič, Ph.D.

prof. MUDr. Pavel Michálek, Ph.D., DESA,

MSc.

MUDr. František Mošna, DESA, MHA

MUDr. Otakar Nyč

MUDr. Jana Pavlíčková

MUDr. Jana Polášková

MUDr. Jiří Pouska, Ph.D.

MUDr. Jaromír Richter, Ph.D.

prof. MUDr. Ondřej Slanař, Ph.D.

MUDr. Olga Směkalová

MUDr. Michael Stern, MBA

prof. MUDr. Pavel Ševčík, CSc.

doc. MUDr. Roman Škulec, Ph.D.

MUDr. Jan Štígler

prof. MUDr. Petr Štourač, Ph.D., MBA,

FESAIC

MUDr. Václav Těgl

doc. MUDr. Lucie Teplá Riedlbauchová, Ph.D.

doc. MUDr. Aleš Tomek, Ph.D.

MUDr. Tomáš Tyll, Ph.D.

MUDr. Eva Uchytílová, Ph.D.

prof. MUDr. Tomáš Vaněk, CSc.

MUDr. Kamil Vrba

doc. MUDr. Tomáš Vymazal, Ph.D., MHA

MUDr. Jan Zatloukal, Ph.D.

Recenzenti:

MUDr. Ivan Herold, CSc.

Oblastní nemocnice Mladá Boleslav, a.s.

doc. MUDr. Roman Záhorec, CSc.

II. klinika anesteziologie a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě, Slovenská republika

Vydání odborné knihy schválila Vědecká redakce nakladatelství Grada Publishing, a.s.

Autorem obrázků 8.1, 10.1, 10.3, 12.2, 15.1, 15.3, 17.1, 17.2, 17.17, 17.18, 17.22, 17.23, 21.1, 21.2, 44.2, 44.4a, 44.6, 44.7, 44.8, 44.12, 44.13, 44.14, 44.16, 44.18, 44.19, 44.20, 44.21, 44.23, 44.26, 44.27, 44.28, 44.31, 44.33, 45.2, 57.2, 57.3, 57.4, 57.5, 66.3, 67.1, 67.2, 67.3, 70.2, 75.1, 77.1, 78.1, 80.4, 80.20, 80.21, 86.1 a 86.3 je Jiří Hlaváček. Ostatní obrázky jsou z archivu autorů, pokud není uvedeno jinak.

Cover Photo © shutterstock.com, 2023

Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2023

© Grada Publishing, a.s., 2023

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

jako svou 8547. publikaci

Šéfredaktorka lékařské literatury MUDr. Michaela Lizlerová

Odpovědná redaktorka 2. vydání Mgr. Eliška Belinová

Odpovědná redaktorka 1. vydání Jindřiška Bláhová

Sazba a zlom Radek Hrdlička

Počet stran 1448

2. vydání, Praha 2023

(1. vydání 2021, Grada)

Vytiskla tiskárna FINIDR, s.r.o., Český Těšín

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků, což není zvláštním způsobem vyznačeno.

Postupy a příklady v této knize, rovněž tak informace o lécích, jejich formách, dávkování a aplikaci jsou sestaveny s nejlepším vědomím autorů. Z jejich praktického uplatnění však pro autory ani pro nakladatelství nevyplývají žádné právní důsledky.

ISBN 978-80-247-4905-1 (pdf)

ISBN 978-80-271-3898-2 (print)

Seznam autorů

Editoři

doc. MUDr. Tomáš Vymazal, Ph.D., MHA

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

prof. MUDr. Pavel Michálek, Ph.D., DESA, MSc.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Olga Klementová, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Univerzity Palackého a Fakultní nemocnice Olomouc

Kolektiv autorů

doc. MUDr. Martin Balík, Ph.D., EDIC

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

doc. MUDr. František Bednář, Ph.D.

Kardiologická klinika 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Praha

prof. MUDr. Jan Beneš, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Plzeň
Simulační centrum Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy

MUDr. Jan Beroušek

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

MUDr. Vladimír Bicek

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

doc. MUDr. Jan Bláha, Ph.D., MHA, LL.M.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

prof. MUDr. Karel Cvachovec, CSc., MBA

Fakulta zdravotnických studií Technické univerzity v Liberci

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

MUDr. Renata Černá Pařízková, Ph.D., LL.M.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty v Hradci Králové Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Hradec Králové

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM

Department of Anesthesiology, Perioperative Medicine and Intensive Care, Hospital Bory, Bratislava, Slovenská republika

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty v Hradci Králové Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Hradec Králové

Ústav klinické biochemie a diagnostiky Fakultní nemocnice Hradec Králové

Klinika anesteziologie a resuscitace 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Praha

Department of Anesthesia, Pain Management and Perioperative Medicine, Dalhousie University, Halifax, Canada

MUDr. Jan Divák, Ph.D., MBA

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Ostravské univerzity a Fakultní nemocnice Ostrava

doc. MUDr. Pavel Dostál, Ph.D., MBA

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty v Hradci Králové Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Hradec Králové

doc. MUDr. Vlasta Dostálová, Ph.D., MBA

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty v Hradci Králové Univerzity Karlovy, Univerzity Pardubice a Fakultní nemocnice Hradec Králové

prof. MUDr. Miroslav Durila, Ph.D., MHA

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

doc. MUDr. František Duška, Ph.D.

Klinika anesteziologie a resuscitace 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Praha

MUDr. Michal Frelich, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Ostravské univerzity a Fakultní nemocnice Ostrava

doc. MUDr. Tomáš Gabrhelík, Ph.D.

Oddělení anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Krajské nemocnice Tomáše Bati, Zlín

MUDr. Otakar Gabriel

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

prof. MUDr. Roman Gál, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice Brno

MUDr. Marek Havelka

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

doc. MUDr. Jakub Honěk, Ph.D.

Kardiologická klinika 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

MUDr. Michal Horáček, DESA

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

MUDr. Ondřej Hrdý

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice Brno

doc. MUDr. Jan Janota, Ph.D.

Gynekologicko-porodnická klinika 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

Ústav patologické fyziologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Coombe Women and Infants University Hospital, Dublin, Ireland

MUDr. Renáta Ječmínková, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Ostravské univerzity a Fakultní nemocnice Ostrava

MUDr. Barbora Jindrová

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Ondřej Jor, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Ostravské univerzity a Fakultní nemocnice Ostrava

doc. MUDr. Eva Kieslichová, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní péče Institutu klinické a experimentální medicíny, Praha

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Olga Klementová, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Univerzity Palackého a Fakultní nemocnice Olomouc

MUDr. Jakub Kletečka, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Plzeň

MUDr. Adam Klimovič

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Plzeň

doc. MUDr. Jozef Klučka, Ph.D.

Klinika dětské anesteziologie a resuscitace Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice Brno

MUDr. Jakub Kostka

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Plzeň

MUDr. Tomáš Kotulák

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Martin Krbec ml., Ph.D.

Klinika anesteziologie a resuscitace 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Praha

MUDr. Martina Krečmerová

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

doc. MUDr. Jan Kunstýř, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Martin Kutěj

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Ostravské univerzity a Fakultní nemocnice Ostrava
Lékařská fakulta Masarykovy univerzity v Brně

doc. MUDr. Jan Máca, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Ostravské univerzity a Fakultní nemocnice Ostrava
Ústav fyziologie a patofyziologie Lékařské fakulty Ostravské univerzity

MUDr. Dušan Mach

Anesteziologicko-resuscitační oddělení Nemocnice Nové Město na Moravě

doc. MUDr. Jiří Málek, CSc.

Klinika anesteziologie a resuscitace 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Praha

prof. MUDr. Petr Marusič, Ph.D.

Neurologická klinika 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

prof. MUDr. Pavel Michálek, Ph.D., DESA, MSc.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. František Mošna, DESA, MHA

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha
Klinika kardiiovaskulární chirurgie 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

MUDr. Otakar Nyč

Ústav lékařské mikrobiologie 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

MUDr. Jana Pavlíčková

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

MUDr. Jana Polášková

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

MUDr. Jiří Pouska, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní péče Institutu klinické a experimentální medicíny
Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Plzeň

MUDr. Jaromír Richter, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Fakultní nemocnice Ostrava

prof. MUDr. Ondřej Slanař, Ph.D.

Farmakologický ústav 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Olga Smékalová

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Plzeň
Ústav simulační medicíny Lékařské fakulty Masarykovy univerzity

MUDr. Michael Stern, MBA

Klinika anesteziologie a resuscitace 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Praha

prof. MUDr. Pavel Ševčík, CSc.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Ostravské univerzity a Fakultní nemocnice Ostrava

doc. MUDr. Roman Škulec, Ph.D.

Oddelenie urgentného príjmu, Nemocnica Bory, Bratislava, Slovenská republika

MUDr. Jan Štigler

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Ostravské univerzity a Fakultní nemocnice Ostrava

prof. MUDr. Petr Štourač, Ph.D., MBA, FESAIC

Klinika dětské anesteziologie a resuscitace Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice Brno

Ústav simulační medicíny Lékařské fakulty Masarykovy univerzity

MUDr. Václav Tégl

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Plzeň

doc. MUDr. Lucie Teplá Riedlbauchová, Ph.D.

Kardiologická klinika 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

doc. MUDr. Aleš Tomek, Ph.D.

Neurologická klinika 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

MUDr. Tomáš Tyll, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Ústřední vojenské nemocnice – Vojenské fakultní nemocnice v Praze

MUDr. Eva Uchytilová, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní péče Institutu klinické a experimentální medicíny
Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

Recenzenti

MUDr. Ivan Herold, CSc.

Oblastní nemocnice Mladá Boleslav, a.s.

doc. MUDr. Roman Záhorec, CSc.

II. klinika anestéziológie a intenzívnej medicíny Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, Slovenská republika

prof. MUDr. Tomáš Vaněk, CSc.

Kardiochirurgická klinika 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Praha

MUDr. Kamil Vrbica

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice Brno

doc. MUDr. Tomáš Vymazal, Ph.D., MHA

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

MUDr. Jan Zatloukal, Ph.D.

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Plzeň

HAEMOCOMPLETTAN® P

Fibrinogenový koncentrát

RYCHLÉ A BEZPEČNÉ ŘEŠENÍ^{#, 1, 2, 4, 5}

... A S BALENÍM **2g** BUDETE JEŠTĚ RYCHLEJŠÍ!^{*, 1, 2, 3}

[#]Klinické studie potvrdily zvýšení pevnosti krevní sraženiny a redukci pooperačního krvácení; transfuze krevních produktů (erytrocyty, plazmy a trombocyty) byla významně snížena ve skupině s koncentrátem fibrinogenu ve srovnání s kontrolní skupinou. Klinické studie a údaje z farmakovigilance za 27 let prokázaly příznivý bezpečnostní profil.^{4,5}

*U pacientů se ŽOK se doporučuje iniciační dávka koncentráту fibrinogenu nejméně 50 mg/kg tělesné hmotnosti (t.j. 3,75 g pro 75 kg pacienta). Rekonstituce přípravku Haemocomplettan 2 trvá 3 minuty.^{1,2,3}

Reference: 1. SPC přípravku Haemocomplettan® P 2. Diagnostika a léčba život ohrožujícího krvácení u dospělých pacientů v intenzivní a perioperační péči. Anest intenziv Med. 2017; 28: 263–269. 3. CERTIFICATE OF ANALYSIS Haemocomplettan® P 20 mg/ml 1 × 2000 mg. 4. Warmuth et al. Systematic review of the efficacy and safety of fibrinogen concentrate substitution in adults. Acta Anaesthesiol Scand 2012; 56: 539–548. 5. Solomon C, et al.: Safety of fibrinogen concentrate: analysis of more than 27 years of pharmacovigilance data, Thromb Haemost. 2015 Apr; 113(4): 759–71.

Zkrácená informace o léčivém přípravku

Název přípravku: Haemocomplettan® P 20 mg/ml+ prášek pro injekční/infuzní roztok.
Kvalitativní a kvantitativní složení: Prášek pro přípravu injekčního roztoku nebo infuzního roztoku pro intravenózní podání obsahující 1 g nebo 2 g lidského fibrinogenu (fibrinogenu humanum) v jedné injekční lahvičce. Přípravek obsahuje 20 mg/ml lidského fibrinogenu po rekonstituci s 50 ml vody pro injekci pro Haemocomplettan® P 11 g nebo 100 ml vody pro injekci pro Haemocomplettan® P 2 g. Vyrobeno z plazmy lidských dárců.
Terapeutické indikace: Léčba a profylaxe hemoragických onemocnění: 1. Vrozená hypo-, dys- nebo afibrinogenemie. 2. Získaná hypofibrinogenemie vznikající z: poruch syntézy v případech závažného poškození jaterního parenchyma, zvýšené intravaskulární společby v důsledku diseminované intravaskulární koagulace a hyperfibrinolýzy, zvýšené ztráty krve. **Dávkování a způsob podání:** 1. **Profylaxe u pacientů s vrozenou hypo-, dys- nebo afibrinogenemii a známou tendencí ke krvácení.** Aby se zabránilo nadměrnému krvácení během chirurgických zákroků, je doporučována profylaktická léčba zvýšením hladiny fibrinogenu na 1 g/l a udržení koncentrace fibrinogenu na této úrovni až do zastavení krvácení a nad 0,5 g/l až do kompletního zhojení rány. V případě chirurgických zákroků nebo léčby krvácení se musí dávka vypočítat takto: Dávka (g) = [požadovaná úroveň (g/l) - základní úroveň (g/l)] × 1/17 (g/l/g/kg) × tělesná hmotnost (kg). Následně dávkování (dávky a četnost injekcí) by mělo být upraveno na základě klinického stavu pacienta a výsledku laboratorního vyšetření. 2. **Léčba krvácení.** Dospělí: Zpravidla se podává nejprve 1–2 g při následujících infuzích, jak je požadováno. V případě závažného krvácení, tj. porodnického útlí / odtržení placenty, může být vyžadováno velké množství fibrinogenu (4–8 g). Děti: Dávkování by mělo být určeno podle tělesné hmotnosti a klinického stavu, ale je obvykle 20–30 mg/kg. Způsob podání: Intravenózní infuze nebo injekce pomocí aplikačního zařízení.*
Kontraindikace: Hypersenzitivita na léčivou látku(y) nebo na kteroukoli pomocnou látku. Zjevná tromboza nebo infarkt myokardu, s výjimkou případů život ohrožujícího krvácení.
Zvláštní upozornění: U pacientů s vrozeným nebo získaným deficitem existuje riziko vzniku trombózy, pokud jsou léčeni lidským fibrinogenem, a to zejména při vysokých dávkách nebo po opakovaném podání. Pacienti, kteří dostávají lidský fibrinogen, musí být pečlivě sledováni na příznaky trombózy. U pacientů s anamnézou ischemické choroby srdce a infarktu myokardu, u pacientů s jaterním onemocněním, u pacientů podléhajících operaci, u novorozenců nebo u pacientů s rizikem tromboembolických příhod nebo diseminované intravaskulární koagulace musí být zvažován potenciální přínos léčby s lidským plazmatickým fibrinogenem proti riziku tromboembolických komplikací. Opatnost a pečlivé sledování je nezbytné. Získaná hypofibrinogenemie je spojena s nízkou koncentrací všech koagulačních faktorů v plazmě (nejen fibrinogenu) a inhibitorů, a tak by měla být zvažována léčba přípravky z krve, které obsahují koagulační faktory (s nebo bez

podávání koncentráту fibrinogenu). Je nutné pečlivě sledování koagulačního systému. Pokud dojde k alergické nebo anafylaktické reakci, musí být injekce/infuze okamžitě zastavena. V případě anafylaktického šoku je třeba dodržovat standardní lékařské postupy pro léčbu šoku. **Interakce:** Nejsou známy. **Fertilita, těhotenství a kojení:** **Těhotenství:** Reprodukční studie na zvířatech nebyly provedeny. Léčivá látka je lidského původu, je metabolizována stejným způsobem jako pacientovy vlastní bílkoviny. Nepředpokládá se, že tyto fyziologické složky lidské krve mají negativní vliv na reprodukci nebo na plod. Bezpečnost fibrinogenových přípravků z lidské plazmy nebyla v kontrolovanych klinických studiích stanovena. Klinické zkušenosti s fibrinogenovými přípravky v léčbě porodních komplikací naznačují, že se nedají očekávat žádné škodlivé účinky na průběh těhotenství nebo zdraví plodu nebo novorozence. **Kojení:** Není známo, zda je Haemocomplettan vylučován do mateřského mléka. Bezpečnost fibrinogenových přípravků z lidské plazmy pro použití během kojení nebyla v kontrolovanych klinických studiích stanovena. Riziko pro kojene dítě nelze vyloučit. **Eertilita:** Údaje nejsou k dispozici. **Účinky na schopnost řídit a obsluhovat stroje:** Žádný vliv. **Nežádoucí účinky:** **Vzácné:** Alergické nebo anafylaktické reakce (jako generalizovaná kopřivka, vyrážka, pokles krevního tlaku, dušnost), zvýšení tělesné teploty. **Velmi vzácné:** Tromboembolické příhody (včetně infarktu myokardu a plicní embolie). Pro úplný výčet vzácných nežádoucích účinků čtěte Souhrn údajů o přípravku v plné verzi. **Předávkování:** Aby se předešlo předávkování, je indikované pravidelné monitorování plazmatické hladiny fibrinogenu v průběhu léčby. V případě předávkování se zvyšuje riziko vzniku tromboembolických komplikací. **Doba použitelnosti:** 5 let. Chemická a fyzikální stabilita pro rekonstituovaný přípravek byla prokázána na dobu 8 hodin při pokojové teplotě (max. +25 °C). Z mikrobiologického hlediska má být přípravek použit okamžitě po rekonstituci. Není-li rekonstituovaný přípravek použit okamžitě, doba uchování nesmí překročit 8 hodin při pokojové teplotě (max. +25 °C). Rekonstituovaný přípravek nesmí být uchovávan v chladničce. **Uchování:** Uchovávejte v chladničce (2 °C – 8 °C). * Chraňte před mrazem. Uchovávejte lahvičku ve vnějším obalu, aby byl přípravek chráněn před světlem. **Druh obalu a obsah balení:** Lahvička obsahující 1 g nebo 2 g lidského fibrinogenu, filtr a dávkovací hrot.* **Jméno a adresa držitele rozhodnutí o registraci:** CSL Behring GmbH, Emil-von-Behring-Strasse 76, D-35041 Marburg, Německo. **Registrační číslo:** 75/395/93-C. **Datum první registrace:** 19. 5. 1993. **Datum posledního prodloužení registrace:** 17. 12. 2014. Přípravek je vázán na lékařský předpis a je hrazen z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Úplnou informaci pro předepisování najdete v Souhrnu informací o přípravku (SmPC). Více informací se dozvíte na adrese CSL Behring s.r.o., Vyskočilova 2a/1461, 140 00 Praha 4, tel. 241416441, www.cslbehring.cz

* Všímejte si změn v textu této zkrácené informace o přípravku.

ZIP-HCOM-v001

CSL Behring s.r.o., Brumlovka, budova Alpha, Vyskočilova 2a/1461, 140 00 Praha 4, tel.: 241 416 441, www.cslbehring.cz

Datum přípravy: leden 2023
CZE-HCT-0032

CSL Behring

Obsah

Seznam autorů	V
Úvaha namísto předmluvy	XXVII
Úvodní slovo	XXVIII

I ÚVODNÍ KAPITOLY

1 Historie oboru	3
2 Náš obor v kontextu moderní medicíny	8
3 Anestezie v kontextu perioperační medicíny, ERAS	12
3.1 Současnost	12
3.2 Koncepce ERAS	14
3.3 Indikátory kvality péče	15
3.4 Základní oblasti péče	16
4 Základní legislativa	20
4.1 Prameny práva, právní zdroje	20
4.2 Základní terminologie	23
4.3 Povinnosti a práva zdravotnického pracovníka	24
4.4 Povinnosti a práva pacienta	26
4.5 Vybraná témata do klinické praxe anesteziologa	27
4.6 Právní odpovědnost	37
5 Etika na operačním sále	41
5.1 Lékařská etika	41
5.2 Anesteziolog a etika	41
5.3 Etika na operačním sále	42
5.4 Praktická aplikace etických principů anesteziologa na operačním sále ..	44
6 Simulační medicína a její význam pro anesteziologa	51
6.1 Důležité milníky v simulaci v anesteziologii	51
6.2 Principy simulační medicíny	53
6.3 Dramaturgie simulační lekce	57
6.4 Netechnické dovednosti	57
6.5 Debriefing	60
7 Výzkum a klinické studie v anesteziologii a intenzivní péči	65
7.1 Etické aspekty	65
7.2 Typy studií	65
7.3 Klinické hodnocení léčiv	67
7.4 Klinické hodnocení zdravotnických prostředků	69
7.5 Jak připravit klinickou studii?	69
7.6 Jak vyhodnotit klinickou studii?	69
7.7 Statistická analýza	69
7.8 Publikační výstupy	70
7.9 Chyby a omyly ve výzkumu	71

7.10	Syntetický výzkum	71
7.11	Medicína založená na důkazech	71

II ZÁKLADY FYZIOLOGIE A FARMAKOTERAPIE

8	Mechanismus účinku celkových anestetik	75
8.1	Celková anestezie	75
8.2	Komponenty celkové anestezie	75
8.3	Hypotézy o podstatě celkové anestezie	77
8.4	Anatomická úroveň a oblast působnosti anestetik	78
8.5	Elektrofyzilogické projevy a anestetika	79
8.6	Molekulární cíle účinku celkových anestetik	80
8.7	Mechanismy účinků některých intravenózních a inhalačních anestetik ..	87
8.8	Nová farmaka v anesteziologii	89
9	Autonomní nervový systém	95
9.1	Funkční anatomie	95
9.2	Neurotransmitery	98
9.3	Receptory	99
9.4	Reflexy a interakce ANS	100
9.5	Klinická farmakologie	101
9.6	Vliv anestezie na ANS	105
9.7	Dysfunkce autonomního nervového systému	108
10	Fyziologie a patofyziologie bolesti	111
10.1	Placebo a nocebo	114
10.2	Akutní a chronická bolest	114
10.3	Specializované obory zabývající se léčbou bolesti	116
11	Fyziologie a patofyziologie dýchání	118
11.1	Základní funkce respiračního systému	118
11.2	Inervace	118
11.3	Poruchy regulace dýchání	119
11.4	Mechanismus dýchání	122
11.5	Změny plicních kapacit a objemů	128
11.6	Ventilace a perfuze plic	129
11.7	Hypoxemie	135
11.8	Hyperoxemie	136
11.9	Hyperkapnie, hyperkapnie	136
11.10	Hypokapnie, hypokapnie	137
11.11	Ventilační selhání, oxygenační selhání	137
12	Ventilace a perfuze na operačním sále	139
12.1	Ventilace a její distribuce	139
12.2	Distribuce perfuze	141
12.3	Poměr ventilace a perfuze (V/Q)	142
12.4	Vliv anestezie na ventilaci a perfuzi	143

12.5	Vliv anestezie na výměnu plynů	144
12.6	Ventilace a perfuze za speciálních podmínek	145
12.7	Vliv anestezie na mechanické vlastnosti respiračního systému	145
12.8	Vztah oxygenace a ventilace pozitivním přetlakem	146
12.9	Hypoxická plicní vazokonstrikce	147
13	Kyslík, hypoxie, hyperoxie	149
13.1	Klinická fyziologie kyslíku	149
13.2	Hyperoxie	150
13.3	Oxygenoterapie	151
13.4	HFNO	152
14	Interakce srdce–plíce	154
14.1	Normální nebo středně závažně snížená funkce myokardu, sinus rytmus, plně mandatorní ventilace s konstantním dechovým objemem (Vt) ..	155
14.2	Normální nebo středně závažně snížená funkce myokardu, sinus rytmus, spontánně spouštěná IPPV (NIV, PSV, BIPAP, ASV, SIMV + PSV...) nebo zcela spontánní ventilace, Vt nemusí být zcela konstantní	156
14.3	Další faktory ovlivňující interpretaci H–L interakcí	157
15	Fyziologie krevního oběhu	161
15.1	Základní komponenty krve	161
15.2	Základní anatomicko-fyziologické poznámky	166
15.3	Regulace kardiovaskulárního aparátu	172
16	Základy šokových stavů	175
16.1	Klasifikace šokových stavů	175
16.2	Diferenciální diagnostika šoku: jak postupně vylučovací metodou stanovit diagnózu?	176
17	Neurofyziologie	180
17.1	Fyziologie mozkové perfuze	180
17.2	Patofyziologie mozkové perfuze	195
17.3	Anestetika a ovlivnění parametrů průtoku mozkem	196
17.4	Pacient s nitrolební hypertenzí	199
18	Farmakokinetika a farmakodynamika	209
18.1	Farmakokinetika	209
18.2	Absorpce	210
18.3	Distribuce	210
18.4	Metabolismus a eliminace	213
18.5	Farmakodynamika	216
18.6	Vztah mezi farmakokinetikou a farmakodynamikou	217
18.7	Vztah farmakokinetiky a farmakodynamiky antibiotik	217
18.8	Vztah farmakokinetiky a farmakodynamiky inhalačních anestetik	218
18.9	Vztah farmakokinetiky a farmakodynamiky lokálních anestetik	218